

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-34-02/2012
P/12/019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/019 – Upraszczenie zasad wdrażania funduszy strukturalnych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Izabela Pilarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83522 z dnia 11 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Rudzka Agencja Rozwoju „INWESTOR” Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej, ul. Wolności 6, zwana dalej: RAR, beneficjentem, Spółką lub kontrolowaną jednostką
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teodor Zientek, Prezes Zarządu (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ realizację przez RAR umowy o dofinansowanie Projektu pn. „Kuznia młodych kadr Miasta Ruda Śląska” (zwanego Projektem), jak również stosowanie uproszczonych zasad rozliczania kosztów pośrednich.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena ogólna wynika z ocen częściowych obszarów objętych kontrolą. Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności prawidłowe: rozliczanie kosztów pośrednich ryczałtem, dokumentowanie zakupów towarów i usług, zatrudnianie personelu projektu, kwalifikowanie wydatków, prowadzenie ewidencji księgowej wydatków projektu, sporządzanie wniosków o płatność, monitorowanie projektu, wypełnianie obowiązków informacyjnych, realizację celu projektu i przechowywanie dokumentacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawidłowość realizacji przez beneficjenta zadań dotyczących realizacji projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w tym prawidłowość ryczałtowego rozliczania wydatków.

1.1. Przedmiot umowy.

Opis stanu faktycznego

W dniu 26 marca 2010 r., pomiędzy RAR, reprezentowaną przez Prezesa Zarządu Mariusza Flaka, a Samorządem Województwa Śląskiego – Instytucją Pośredniczącą (IP)² zawarto umowę o dofinansowanie Projektu - (nr UDA-POKL.09.01.02-24-172/09-00) - współfinansowanego ze środków Europejskiego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Zadania IP wykonywał Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, działania 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, poddziałania 9.1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów - z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych, wyłonionego w ramach konkursu zamkniętego 1/POKL/9.1.2/2009.

Koszt Projektu pn. „Kuznia młodych kadr Miasta Ruda Śląska” w kwocie nieprzekraczającej 862.711,94 zł stanowił 100,0% całkowitych wydatków kwalifikowalnych. W projekcie nie przewidywano wkładu własnego beneficjenta, a kwota dofinansowania projektu wyniosła 862,7 tys. zł. Projekt realizowano od 1 lipca 2010 r. do 30 czerwca 2012 r., zgodnie z okresem wskazanym we wniosku o dofinansowanie.

Projekt obejmował realizację trzech zadań: 1) zarządzanie projektem – 141,7 tys. zł, 2) organizację i prowadzenie szkoleń (z biznesowego języka angielskiego i niemieckiego, wyjazdowe warsztaty kreatywnego myślenia i autoprezentacji, warsztaty dotyczące ICT³ w zakresie tworzenia prezentacji multimedialnych oraz programowania, zajęcia pozalekcyjne z tematyki matematyczno-przyrodniczej) – 595,7 tys. zł, 3) promocję Projektu – 28,5 tys. zł.

Koszty bezpośrednie Projektu zaplanowano na kwotę 765,9 tys. zł, a koszty pośrednie – 96,8 tys. zł (12,83% kosztów bezpośrednich pomniejszonych o kwotę wydatków sfinansowanych w ramach cross-finansingu w wysokości 11,0 tys. zł).

Celem głównym Projektu był wzrost, do połowy 2012 r. poziomu przygotowania 320 uczniów z 4 Zespołów Szkół Ogólnokształcących z Rudy Śląskiej - do podjęcia studiów na kierunkach ekonomicznych i technicznych.

Celem szczegółowym projektu było m.in. podwyższenie poziomu wiedzy uczniów z zakresu kompetencji kluczowych w zakresie ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych, poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, w tym wyjazdowych warsztatów kreatywnego myślenia i autoprezentacji oraz warsztatów dotyczących ICT w zakresie tworzenia prezentacji multimedialnych.

(dowód: akta kontroli str. 8-48)

RAR realizowała projekt na podstawie wniosku o dofinansowanie z 13 listopada 2009 r., którego nie zmieniano.

Zgodnie z § 25 pkt 2 umowy o dofinansowanie, Beneficjent mógł dokonywać przesunięć w budżecie projektu do 10% wartości środków w odniesieniu do zadania, z którego przesuwane są środki, jak i zadania, na które przesuwane są środki, w odniesieniu do zatwierdzonego wniosku, bez konieczności powiadamiania o tym IP. Przesunięcia środków między zadaniami przekraczające ww. wartości wymagały uzyskania akceptacji IP (§ 25 pkt 1 umowy).

Spółka nie dokonywała przesunięć środków w budżecie projektu między poszczególnymi zadaniami.

Środki na zadanie nr 1 wykorzystano w 90,0% (mniej o 14,2 tys. zł od zaplanowanych w budżecie, wskutek m.in. niższych wynagrodzeń menedżera i pracownika projektu), zadanie nr 2 w 94,9% (mniej o 30,2 tys. zł, głównie wskutek poniesienia niższych kosztów wynajmu sal lekcyjnych), a zadanie nr 3 w 100,0%.

Przesunięcia środków dokonane przez RAR dotyczyły zadania nr 2 i polegały na zwiększeniu środków na materiały szkoleniowe dla uczestników projektu o 6,3 tys. zł (o 69,9%) i wyjazdowe warsztaty psychologiczno-integracyjne o 0,3 tys. zł (o 0,3%),

³ Informations and Communications Technologies – Wysokie Technologie Informatyczne.

co wynikało z dużego zainteresowania uczniów projektem, przy jednoczesnym zmniejszeniu środków m.in. na wynajem sal lekcyjnych o 26,9 tys. zł (o 38,7%). Ww. przesunięcia środków były zgodne z § 25 pkt 2 umowy o dofinansowanie projektu.

Przesunięcia w budżecie projektu nie zwiększyły wysokości środków przeznaczonych na wynagrodzenia personelu projektu, a wykorzystanie środków na wynagrodzenia menedżera Projektu, pracownika Projektu, specjalisty ds. ewaluacji i monitoringu oraz specjalisty ds. szkoleń wyniosło od 85,5 do 100,0% środków zaplanowanych w budżecie Projektu.

W ocenie NIK, zmiany w budżecie projektu nie wpływały na obniżenie poziomu produktów i rezultatów założonych we wniosku o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 23, 30-49)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie zasadności wprowadzenia zmian w budżecie projektu.

1.2. Rozliczanie kosztów pośrednich ryczałtem.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 4 pkt 3 umowy o dofinansowanie, RAR rozliczała koszty pośrednie projektu ryczałtem w wysokości 12,83% poniesionych i udokumentowanych kosztów bezpośrednich (721,5 tys. zł), pomniejszonych o kwotę cross-financingu (11,0 tys. zł). Łącznie kontrolowana jednostka rozliczyła koszty pośrednie w kwocie 91,2 tys. zł, tj. niższej o 5,6 tys. zł od zaplanowanej w umowie, wskutek poniesienia w niższej kwocie kosztów bezpośrednich.

(dowód: akta kontroli str. 11, 49)

Sporządzona przez kontrolowaną jednostkę metodologia wyliczania kosztów pośrednich polegała na określeniu:

- wartości współczynnika kosztów bezpośrednich projektu w odniesieniu do przychodów za 2007 i 2008 r. w wysokości 7,9%,
- kosztów personelu obsługowego, kosztów zarządu oraz kosztów materiałów i usług związanych z bieżącą obsługą jednostki w kwocie 60,5 tys. zł, poprzez odniesienie współczynnika kosztów bezpośrednich do średniej wartości tych kosztów - w latach 2007-2008,
- kosztów obsługi księgowej w kwocie 17,8 tys. zł, poprzez odniesienie współczynnika kosztów bezpośrednich do średniej wartości tych kosztów - w latach 2007-2008,
- kosztów wykorzystania i utrzymania pomieszczeń w projekcie w kwocie 18,5 tys. zł, poprzez wyliczenie udziału powierzchni biura projektu do powierzchni użytkowej wykorzystywanej na prowadzoną działalność w wysokości 12,0% i odniesieniu tego wskaźnika do średniej wartości ww. kosztów - w latach 2007-2008,
- wyliczeniu łącznej kwoty kosztów pośrednich w kwocie 96,8 tys. zł (60,5 tys. zł + 17,8 tys. zł + 18,5 tys. zł).

We wniosku o dofinansowanie projektu określono koszty pośrednie do rozliczenia w kwocie 96,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 48, 50)

W ocenie NIK, objęte szczegółową kontrolą wydatki o łącznej wartości 145,1 tys. zł (20,1% wartości wydatków bezpośrednich) zaklasyfikowano jako wydatki bezpośrednie zgodnie z budżetem Projektu.

Koszty pośrednie, rozliczone w projekcie, dotyczyły m.in. energii elektrycznej, wody i ścieków, usług telefonicznych oraz usług pocztowych i były bezpośrednio związane

z zadaniem, w ramach którego je wykazano. Nie stwierdzono podwójnej refundacji wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 30-48, 51-58)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli w zakresie rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem dotyczą określenia w metodologii wyliczania kosztów pośrednich, ujętej we wniosku o dofinansowanie projektu, wysokości kosztów pośrednich do rozliczenia w kwocie 96,8 tys. zł, tj. niższej o 3,0 tys. zł od wynikającej z dokumentów źródłowych (99,8 tys. zł).

Prezes i Wiceprezes Zarządu wyjaśnili, że ww. różnica wynikała z nieuwzględnienia w metodologii wyliczania kosztów pośrednich wszystkich kosztów poniesionych w latach 2007-2008, które można było uwzględnić jako koszty pośrednie.

(dowód: akta kontroli str. 36, 50, 201-203)

cena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem.

1.3. Dokonywanie zakupów towarów i usług.

Opis stanu
faktycznego

W ramach realizacji projektu RAR sfinansowała zakupy towarów i usług w łącznej kwocie 721,5 tys. zł (koszty bezpośrednie), w tym w zadaniu nr 1 w kwocie 127,5 tys. zł, w zadaniu nr 2 w kwocie 565,5 tys. zł i w zadaniu nr 3 w kwocie 28,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 49)

W wyniku zbadania 30 wydatków rozliczonych we wnioskach o płatność w kwocie 145,1 tys. zł (20,1% wydatków bezpośrednich), stwierdzono, że je zaplanowano we wniosku o dofinansowanie projektu i poniesiono. Objęte kontrolą wydatki dotyczyły: wynagrodzeń personelu projektu (6,4 tys. zł), opłat za przelewy i prowadzenie rachunku bankowego (0,1 tys. zł), kosztów delegacji menagera projektu (0,3 tys. zł), zakupu dwóch zestawów komputerowych z oprogramowaniem i drukarką (11,0 tys. zł), wynagrodzenia trenera (1,3 tys. zł), wynagrodzenia lektora (1,2 tys. zł), wynajmu sal na szkolenie (1,6 tys. zł), zakupu skoroszytów, segregatorów, długopisów dla uczniów (16,5 tys. zł), zakupu dyplomów (0,8 tys. zł), wyjazdu na warsztaty psychologiczno-integracyjne (43,5 tys. zł), noclegu i pobytu trenerów na warsztatach (4,8 tys. zł), zakupu podręczników do nauki języka angielskiego (7,5 tys. zł), wynagrodzenia psychologa za przeprowadzenie warsztatów (7,2 tys. zł), transportu uczniów na warsztaty (12,0 tys. zł), zakupu tonerów, papieru kserograficznego (2,9 tys. zł), administracji strony internetowej projektu w kwocie (5,0 tys. zł), zakupu ulotek, plakatów, banneru informacyjnego, tablicy informacyjnej (14,5 tys. zł), zakupu gadżetów promocyjnych (4,5 tys. zł). Wydatki poniesiono w okresie, za który sporządzono wnioski o płatność i w 100% sfinansowano ze środków Unii Europejskiej.

Ww. wydatki udokumentowano fakturami VAT lub wynikały z umów o pracę, umów cywilno-prawnych oraz prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej konta 506.

(dowód: akta kontroli str. 51-58)

RAR nie była zobligowana do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴.

Zgodnie z § 20 pkt 1 umowy o dofinansowanie, w przypadku realizacji zamówień przekraczających równowartość 14 tysięcy euro netto, Beneficjenta

⁴ Dz.U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.

zobowiązaniom.in. do wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców zamówienia, wybrania najkorzystniejszej oferty spośród złożonych i udokumentowania wyboru oferty protokołem.

Zamówienia, realizowane w ramach Projektu, dotyczące m.in.: wynagradzania trenerów (25 osób), wynagradzania lektorów (6 osób), wynajmu sal na szkolenie (w czterech szkołach), 2 wyjazdów na warsztaty psychologiczno-integracyjne (w 2011 r. i 2012 r.), zakupu kompletów książek językowych i przedmiotowych dla uczestników szkoleń, wynagradzania psychologów na warsztaty psychologiczno-integracyjne (9 osób), nie przekraczały równowartości 14.000 euro netto, w związku z czym kontrolowana jednostka, zgodnie z umową, nie miała obowiązku stosowania zasady konkurencyjności.

(dowód: akta kontroli str. 6-26, 59-65, 184-186)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie dokonywania zakupów towarów i usług.

1.4.Zatrudnianie personelu.

Opis stanu
faktycznego

Osoby wchodzące w skład personelu projektu (4 stanowiska zajmowane w różnych okresach przez 13 osób) RAR zatrudniał na umowę o pracę, a ich zakresy obowiązków wynikające z udziału w projekcie, na czas trwania projektu, rozszerzono na podstawie „Porozumień do zakresu obowiązków”, stosownie do stanowiska zajmowanego w projekcie.

(dowód: akta kontroli str. 66-78)

Cztery z 13 osób wchodzących w skład personelu projektu wykonywały jednocześnie zadania w ramach 1-4 innych projektów, prowadząc miesięczne karty czasu pracy zawierające ewidencję godzin i zadań realizowanych w ramach kontrolowanego projektu i innych projektów.

Zgodnie z rozdziałem 4.5 podrozdział 5 pkt 7 lit. b Wytocznych Ministra Rozwoju Regionalnego z 15 grudnia 2011 r. w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (zwanych dalej „Wytocznymi”), wydatki związane z zaangażowaniem osoby wykonującej zadania w więcej niż w jednym projekcie są kwalifikowalne, o ile łączne zaangażowanie w realizację zadań we wszystkich projektach nie przekracza 240 godzin miesięcznie.

Łączne zaangażowanie danej osoby w realizację zadań wynikających z poszczególnych projektów nie przekraczało 240 godzin miesięcznie.

W ocenie NIK, zakres zadań osób wchodzących w skład personelu projektu, zatrudnionych w więcej niż jednym projekcie umożliwiał prawidłowe i efektywne wykonywanie zadań w ramach kontrolowanego projektu.

(dowód: akta kontroli str. 71-78, 204-205)

Zgodnie z rozdziałem 4.5.2 sekcja 2 pkt 2 a-d Wytocznych z 22.11.2010 r., kwalifikowanie wydatków poniesionych na wynagrodzenie osoby zaangażowanej do projektu, na podstawie umowy cywilno-prawnej, która jest jednocześnie pracownikiem Beneficjenta, zatrudnionym na podstawie stosunku pracy, jest możliwe w uzasadnionych przypadkach, gdy charakter zadań wyklucza możliwość ich realizacji w ramach stosunku pracy, o ile spełnione są łącznie nw. warunki:

- jest to zgodne z przepisami krajowymi,
- zakres zadań w ramach umowy cywilnoprawnej precyzyjnie określono,
- zaangażowanie w ramach stosunku pracy pozwalało na efektywne wykonywanie zadań w ramach umowy cywilnoprawnej,

- osoba ta prowadzi ewidencję godzin pracy zaangażowanych w realizację zadań w ramach umowy cywilnoprawnej.

Jedna osoba z personelu projektu (kierownik ds. rozliczeń) miała zawartą jedną umowę cywilno-prawną na realizację Projektu, której przedmiot był rodzajowo różny od pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę, a zakres realizowanych przez nią zadań został precyzyjnie określony.

Ww. osoba prowadziła miesięczne karty czasu pracy zawierające ewidencję godzin i wyszczególnienie zadań realizowanych w ramach umowy cywilno-prawnej dotyczącej projektu.

W ocenie NIK, zaangażowanie kierownika ds. rozliczeń w ramach stosunku pracy pozwalało na efektywne wykonywanie zadań również w ramach umowy cywilno-prawnej.

(dowód: akta kontroli str. 71-78)

Wynagrodzenia personelu projektu wynikały z zawartych umów o pracę, nie były zmieniane w związku z realizacją Projektu i odpowiadały stawkom stosowanym w Spółce.

(dowód: akta kontroli str. 71-78)

W ocenie NIK, wydatki poniesione na wynagrodzenie personelu Projektu w kwocie łącznej 143,7 tys. zł były zgodne z rozdziałem 4.5 podrozdział 5 pkt 3 litera a-c Wytycznych z 28 grudnia 2009 r., podrozdziałem 4.5.1 sekcja 1 punkt 1 lit. a-d Wytycznych z 22.11.2010 r. oraz podrozdziałem 4.5.1 sekcja 1 punkt 1 lit. a-c Wytycznych z 15 grudnia 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 49, 71-78)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie zatrudnienia personelu zaangażowanego w realizację Projektu.

1.5.Kwalifikowalność wydatków.

Opis stanu
faktycznego

Rozliczone koszty Projektu wyniosły 812,6 tys. zł, w tym koszty bezpośrednie – 721,5 tys. zł oraz koszty pośrednie 91,1 tys. zł. Dofinansowanie wykorzystano w 94,2%.

Zgodnie z § 8 pkt 12 umowy o dofinansowanie projektu, Beneficjenta zobligowano do zwrotu niewydatkowanej kwoty dotacji celowej przed upływem 30 dni od zakończenia projektu.

Kwotę niewykorzystanych środków w projekcie w kwocie 50,1 tys. zł terminowo zwrócono IP.

Do kosztów bezpośrednich realizacji zadań zaliczono koszty ujęte w budżecie Projektu, tj.: 1) zarządzanie Projektem – 127,5 tys. zł (17,7% kosztów), 2) organizację i prowadzenie szkoleń – 565,5 tys. zł (78,4%), 3) promocję projektu – 28,5 tys. zł (3,9%).

(dowód: akta kontroli str. 49, 51-58)

Wydatki na realizację projektu w kwocie łącznej 812,6 tys. zł RAR zapłacił z konta bankowego projektu.

(dowód: akta kontroli str. 91-100)

Dokumenty księgowe, dotyczące objętych kontrolą 30 wydatków, wystawiono na RAR. Wszystkie badane wydatki poniesiono w okresie wskazanym we wnioskach o płatność. Wykonanie usług potwierdzają m.in. rachunki do umów zleceń i umów

o dzieło, rozliczenia wyjazdów służbowych, rachunki za wynajem sal lekcyjnych, a nabycie towarów dokumentują faktury VAT. Zakup trzech środków trwałych, znajdujących się w siedzibie RAR, potwierdzają faktury VAT i dowody OT. Wydatki objęte kontrolą były kwalifikowalne.

[Dowód: akta kontroli str. 51-58, 79]

Nie stwierdzono ewentualnego podwójnego refundowania wydatków dotyczących kontrolowanego projektu oraz innych projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

[Dowód: akta kontroli str. 51-58]

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie kwalifikowania wydatków w projekcie.

1.6. Ewidencja księgową.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 7 pkt 1 umowy o dofinansowanie, Beneficjenta zobowiązano do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu w sposób przejrzysty, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem.

Beneficjent, zgodnie z aneksem do polityki rachunkowości, obowiązującym od dnia 1 lipca 2010 r., wyodrębnił rachunek bankowy do obsługi Projektu oraz ewidencję księgową dla Projektu, poprzez utworzenie kont księgowych kosztów i przychodów. Zdarzenia gospodarcze, dokumentujące skontrolowane wydatki, prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych, co ustalono w wyniku kontroli 30 wydatków na łączną kwotę 145,1 tys. zł, ujętych we wnioskach o płatność oraz potwierdzonych dowodami zapłaty.

(dowód: akta kontroli str. 51-58, 80-90)

Zgodnie z § 8 pkt 7 umowy o dofinansowanie, transze dofinansowania winny być przekazywane na wyodrębniony dla projektu rachunek bankowy.

Wydatki poniesione przez RAR na realizację projektu w kwocie 812,6 tys. zł, wykazane we wnioskach o płatność, sfinansowano z rachunku bankowego prowadzonego dla projektu.

Koszty realizacji Projektu, wykazane w ewidencji księgowej konta „506” (816,3 tys. zł) były wyższe od kwoty wydatków rozliczonych w Projekcie o 3,7 tys. zł, tj. o kwotę nierozliczonych w Projekcie kosztów pośrednich, wydatkowanych ze środków własnych RAR.

(dowód: akta kontroli str. 91-142)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej projektu.

1.7. Wnioski o płatność.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie, Beneficjenta zobowiązano do składania wniosków o płatność w terminie 10 dni roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego, z zastrzeżeniem, że końcowy wniosek o płatność winien być złożony w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji Projektu. Zgodnie z § 9 ust. 2 umowy o dofinansowanie projektu, Beneficjent wraz z wnioskami o płatność winien składać:

- poświadczony za zgodność z oryginałem kserokopie wyciągów z rachunku bankowego,

- podpisane przez Beneficjenta zestawienia płatności gotówkowych objętych wnioskiem o płatność,
- informacje o wszystkich uczestnikach Projektu (przekazywano w wersji elektronicznej)
- „Szczegółową charakterystyką udzielonego wsparcia”.

W związku z realizacją projektu, Beneficjent złożył 9 wniosków o płatność na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych 812,6 tys. zł, wraz z dokumentami wymaganymi w umowie o dofinansowanie. Wnioski o płatność składano terminowo i zgodnie z harmonogramem płatności.

(dowód: akta kontroli str. 143-152)

W 8 na 9 wniosków o płatność występowały różnice pomiędzy saldem rachunku bankowego projektu na początek i koniec okresu rozliczeniowego, a kwotą rozliczaną we wniosku, co nie stanowiło nieprawidłowości i wynikało głównie z poniesienia kosztów pośrednich w kwocie wyższej niż wykazana we wniosku, niezrefundowania z konta projektu wszystkich kosztów poniesionych w okresie sprawozdawczym, zwrotu do IP środków niewykorzystanych na koniec roku.

(dowód: akta kontroli str. 91-100, 143-152)

W ewidencji księgowej kont dotyczących projektu wykazano łącznie kwotę 819,7tys. zł (konto „506” – 816,3 tys. zł i konto „845” – 3,4 tys. zł⁵), wyższą od kwoty rozliczonej we wnioskach o płatność o 7,1 tys. zł, tj. o wysokość kosztów pośrednich poniesionych przez RAR ze środków własnych, a nie rozliczonych we wnioskach o płatność.

W 9 wnioskach o płatność występowały różnice pomiędzy wysokością wykazanych wydatków i wysokością kosztów ujętych w ewidencji księgowej konta „506”, co wynikało m.in. z rozbieżności pomiędzy momentem zapłaty i zarachowania dowodu w koszty i było zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶.

(dowód: akta kontroli str. 49, 104, 143-152, 183, 213-216)

IP przekazała RAR 6 pism z uwagami do 6 wniosków o płatność, których przedmiotem była głównie rozbieżność pomiędzy środkami wydatkowanymi z rachunku bankowego projektu, a kwotą wydatków wykazanych we wniosku o płatność oraz błędy formalne. Ww. rozbieżność wynikała głównie z refundacji kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich sfinansowanych wcześniej ze środków własnych RAR, a nie rozliczonych w projekcie.

Uwagi przekazywano w ciągu 16-20 dni roboczych od daty złożenia wniosku o płatność, zgodnie z umową o dofinansowanie, a w dwu przypadkach po przedłużeniu terminu weryfikacji wniosku.

IP nie kwestionowała wysokości wydatków kwalifikowalnych wykazanych przez Beneficjenta w poszczególnych wnioskach o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 143-152, 187-188)

Zgodnie z § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie, IP mogła wezwać Beneficjenta do poprawienia lub uzupełnienia wniosku o płatność lub złożenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie.

Beneficjent 9 razy przekazywał do IP wyjaśnienia, uzupełnienia i korekty do złożonych wniosków o płatność, w ciągu 4-15 dni roboczych od dnia otrzymania pisma z IP, zgodnie z wyznaczonym terminem.

(dowód: akta kontroli str. 143-152, 187-200)

⁵ Nierozliczona amortyzacja dotycząca środków trwałych sfinansowanych w ramach cross-financingu.

⁶ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, ze zm.

Od dnia złożenia pierwszej wersji wniosków o płatność do ich zatwierdzenia przez IP upływało od 15 do 59 dni roboczych. IP weryfikowała poszczególne wnioski o płatność oraz skorygowane wnioski o płatność w terminie nie przekraczającym 20 dni roboczych od daty otrzymania wniosku lub skorygowanego wniosku, co było zgodne z § 10 ust. 2 umowy o dofinansowanie projektu.

(dowód: akta kontroli str. 143-152, 187-200)

Zgodnie z § 2 umowy o dofinansowanie, IP zobowiązała się przyznać Beneficjentowi dofinansowanie na realizację projektu w kwocie 862,7 tys. zł, w tym: 733,3 tys. zł ze środków europejskich oraz 129,4 tys. zł jako dotacja celowa z budżetu krajowego.

Beneficjent otrzymywał dotację na Projekt z IP w wysokości 15,0% transzy w ciągu 9-26 dni roboczych, a z Ministerstwa Finansów w wysokości 85,0% transzy w ciągu 9-10 dni roboczych od dnia zatwierdzenia wniosku o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 101-103, 143-152)

Zgodnie z § 18 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu, Beneficjent zobowiązał się poddać kontroli dokonywanej przez IP w zakresie prawidłowości realizacji projektu.

Do zakończenia kontroli IP nie przeprowadziła kontroli na zakończenie Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 143-152, 217)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie terminowego przedkładania wniosków oraz prawidłowości ujmowanych w nich wydatków kwalifikowalnych.

1.8. Obowiązki informacyjne.

Opis stanu
faktycznego

Beneficjent prawidłowo realizował działania promocyjno-informacyjne, określone w § 23 ust. 3 umowy o dofinansowanie projektu, m.in. poprzez umieszczanie logotypów na dokumentach dotyczących projektu, materiałach promocyjnych i informacyjnych, a także na materiałach szkoleniowych przekazywanych uczestnikom szkolenia, a środki trwałe (3 szt.) zakupione w ramach projektu posiadały stosowne logotypy wraz z informacją, że ich zakup współfinansowała UE w ramach EFS.

(dowód: akta kontroli str. 8-26, 59-65, 79, 153-179)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie realizowania działań promocyjno-informacyjnych projektu.

1.9. Realizacja celu projektu.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z pkt 3.2 i 3.4 wniosku o dofinansowanie projektu, w projekcie miały uczestniczyć 4 szkoły, należało przeprowadzić 1984 godzin szkoleń i wydać 390 zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

W projekcie uczestniczyły 4 szkoły (100,0% planowanych), przeprowadzono 2.185 godzin szkoleń (110,1% planowanych), wydano 544 zaświadczenia ukończenia szkolenia (139,5% planowanych). W projekcie osiągnięto zakładane wskaźniki produktu.

(dowód: akta kontroli str. 178)

Do projektu zakwalifikowano 343 osoby (107,2% planowanych), programem rozwojowym objęto 339 uczniów (105,9% planowanych), cykl biznesowego języka angielskiego ukończyło 121 uczniów (100,8% planowanych), cykl biznesowego języka niemieckiego ukończyło 36 uczniów (120,0% planowanych), cykl zajęć pozalekcyjnych z przedsiębiorczości ukończyło 76 uczniów (126,7% planowanych),

cykl zajęć pozalekcyjnych z umiejętności stosowania ICT w zakresie programowania ukończyło 87 uczniów (145,0% planowanych), cykl zajęć pozalekcyjnych z tematyki matematyczno-przyrodniczej ukończyło 152 uczniów (126,7% planowanych), udział w projekcie ukończyło 339 uczniów (105,9% planowanych). W projekcie osiągnięto 8 z 9 zakładanych wskaźników rezultatu.

(dowód: akta kontroli str. 178)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Uwagi NIK w zakresie realizacji celu projektu dotyczą nieosiągnięcia jednego z dziewięciu zakładanych wskaźników rezultatu. Wyjazdowe warsztaty psychologiczno-integracyjne, w zakresie kreatywnego myślenia i autoprezentacji, ukończyło 316 zamiast planowanych 320 uczniów (98,8%).

Zarząd Spółki wyjaśnił, że przyczyną nieosiągnięcia ww. wskaźnika była rezygnacja 4 osób z wyjazdu na warsztaty, w sytuacji gdy w warsztatach planowano udział wszystkich uczestników projektu, w związku z czym nie było możliwości organizacyjnych naboru innych osób.

(dowód: akta kontroli str. 178, 202-203)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie osiągnięcia założonych rezultatów.

1.10. Przechowywanie dokumentacji.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 17 umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu do 31.12.2020 r.

Dokumentację, związaną z realizacją Projektu, przechowuje się w siedzibie kontrolowanej jednostki, w segregatorach zawierających adnotację o konieczności archiwizacji do 31 grudnia 2020 r., zgodnie z umową o dofinansowanie.

W ocenie NIK dokumentację projektu przechowuje się w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo.

(dowód: akta kontroli str. 51-58)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Beneficjenta w zakresie przestrzegania zasad przechowywania dokumentacji projektowej.

2. Uproszczenie zasad rozliczania przez beneficjenta projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki polegające na ryczałtowym rozliczaniu wydatków.

Opis stanu
faktycznego

Spółka rozliczała koszty pośrednie projektu pn. „Kuznia młodych kadr Miasta Ruda Śląska” ryczałtem, w wysokości 12,83% wydatków bezpośrednich, pomniejszonych o kwotę wydatków sfinansowanych w ramach cross-financingu, w kwocie 91,2 tys.zł.

(dowód: akta kontroli str. 8-26, 49)

Pomimo braku takiego wymogu, kontrolowana jednostka prowadziła ewidencję księgową kosztów pośrednich projektu, przypisując odpowiedni ich odsetek do poszczególnych projektów, wskutek czego faktyczne zmniejszenie obciążeń administracyjnych było niewielkie i odnosiło się wyłącznie do sposobu przygotowania wniosków o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 206-212)

Możliwość rozliczania kosztów pośrednich ryczałtem, tylko w pewnym stopniu przyczyniła się do zmniejszenia obciążenia finansowego RAR związanego

z realizacją projektu, gdyż spowodowała jedynie zmniejszenie zakresu pracy potrzebnego do przygotowania wniosków o płatność, a nie wpływała na zmniejszenie wydatków związanych z kosztami pośrednimi, takimi jak koszty zarządu, koszty energii, koszty usług telekomunikacyjnych, itp.

Jak wynika z wyjaśnień Prezesa Zarządu, zmiana sposobu rozliczania kosztów pośrednich stanowiła znaczące uproszczenie dla instytucji pośredniczącej, powodując zmniejszenie objętości i skomplikowania wniosków o płatność, ale jednocześnie nie jest korzystna dla jednostki realizującej projekt, ze względu na konieczność dostosowania poziomu kosztów pośrednich do określonego procentu kosztów bezpośrednich, zamiast do rzeczywiście ponoszonych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 208-212)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że rozliczanie kosztów pośrednich ryczałtem niesie za sobą więcej negatywnych niż pozytywnych efektów.

Do pozytywnych efektów uproszczenia rozliczania kosztów pośrednich zaliczono:

- łatwiejsze planowanie budżetowe jednostki,
- brak konieczności opisywania wydatków, rozliczania we wnioskach o płatność poszczególnych wydatków i dzielenia wydatków pośrednich pomiędzy poszczególne projekty,
- brak konieczności wpisywania do wniosku o płatność każdego wydatku osobno.

Do negatywnych efektów uproszczenia rozliczania kosztów pośrednich zaliczono:

- zależność od wysokości poniesionych wydatków bezpośrednich, co powoduje konieczność prefinansowania kosztów pośrednich z innych niż projektowe źródeł w okresach kiedy koszty ryczałtowe nie pokrywają kosztów rzeczywiście ponoszonych,
- zbyt niski procent kosztów pośrednich możliwych do rozliczenia w porównaniu do kosztów rzeczywiście ponoszonych przez instytucje realizujące projekt, wskutek uzależnienia ich poziomu od wartości projektu.

(dowód: akta kontroli str. 208-212)

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu, wprowadzony nowy sposób rozliczania wydatków, polegający na rozliczaniu kosztów pośrednich ryczałtem, należałoby udoskonalić poprzez ich wyliczanie proporcjonalnie do potrzeb poszczególnych instytucji np. poprzez określenie poziomu kosztów pośrednich na podstawie metodologii ich wyliczenia, w miejsce ich uzależnienia wyłącznie od wartości projektu.

Zasadniczą wadą nowego systemu rozliczania wydatków, w oparciu o koszty ryczałtowe, jest zbyt niski procent kosztów pośrednich określony w wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w stosunku do kosztów rzeczywiście ponoszonych przez Instytucje realizujące projekt, co powoduje ponoszenie wyższych kosztów, niż wynika to z wysokości rozliczanych kosztów pośrednich.

(dowód: akta kontroli str. 208-212)

RAR nie proponuje wprowadzania nowych uproszczeń w procedurze wdrażania środków z funduszy strukturalnych, w perspektywie finansowej 2014-2020, zwracając jedynie uwagę na potrzebę proporcjonalnego ryczałtowego ponoszenia kosztów pośrednich w stosunku do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez jednostkę realizującą projekt.

(dowód: akta kontroli str. 208-212)

Z uwagi na fakt, że w przedmiotowym obszarze nie badano działalności Beneficjenta, a jedynie zebrano opinie w zakresie uproszczenia zasad rozliczania projektu dofinansowanego ze środków unijnych, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od sformułowania oceny.

Ocena
cząstkowa

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK⁷, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 7 grudnia 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler
Izabela Pilarek
główny specjalista k.p.

Dyrektor
Edmund Sroka

.....
podpis

.....
podpis

⁷ Dz.U. z 2012 r., poz. 82.